

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **L. B.**, zastoupena Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha, proti rozhodnutí žalované ze dne ze dne 28. 4. 2014, č. j. MV-23419-8/SO/sen-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 12. 2014, č. j. 22 A 63/2014 – 45,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím zamítla odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán prvního stupně“), ze dne 22. 10. 2013, č. j. OAM-33677-24/DP-2013, jímž byla zamítnuta žádost žalobkyně o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem společného soužití rodiny na území podle § 44a odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Správní orgán prvního stupně v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že žalobkyně neplní účel, pro který jí byl trvalý pobyt udělen.

[2] Žalobu proti rozhodnutí žalované Krajský soud v Ostravě v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včasnou blanketní kasační stížnost, k níž připojila i návrh na přiznání odkladného účinku. K tomuto uvedla, že na území České republiky (dále též „ČR“) má vytvořeno veškeré rodinné a sociální zázemí, přičemž nucený návrat do země původu by pro ni představoval nenahraditelnou a ve vztahu k důvodům vydání napadeného správního rozhodnutí zcela nepřiměřenou újmu. Naopak přiznáním odkladného účinku nemůže vzniknout újma žádným třetím osobám a není ani v rozporu s veřejným zájmem. Stěžovatelka zdůraznila, že na území ČR pobývá legálně již více než patnáct let. Její manžel a syn zde pobývají na základě povolení k trvalému pobytu. V souvislosti se skutečností, že k jejímu nucenému vycestování by teoreticky mohlo dojít až v důsledku vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, stěžovatelka poukázala na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 – 100, dle kterého tato „nemůže být podle názoru Nejvyššího správního soudu důvodem k zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku.“

Jen stěžít lze předpokládat, že cizinec má předejít případné nenahraditelné újmě tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem na území ČR a vystavovat se riziku, že mu bude uděleno správní vyhoštění, s nímž je navíc vždy spojen zákaz pobytu v ČR na určitou dobu.“

[4] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom užije přiměřeně § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, „*jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*“

[5] Nejvyšší správní soud po posouzení důvodů uváděných stěžovatelkou dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. jsou naplněny.

[6] Nejvyšší správní soud přisvědčil stěžovatelce, že vzhledem k jejím stávajícím osobním a rodinným poměrům by vycestování z ČR pro ni mohlo znamenat významnou újmu. Nejvyšší správní soud vychází z toho, že pokud by nedošlo k odkladu právních účinků pravomocného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, stěžovatelka by neměla oprávnění pobývat na území České republiky, byla by tedy povinna ještě před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu její území opustit. Vzhledem ke shora uvedeným důvodům, které správní orgán prvního stupně vedly k zamítnutí žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu stěžovatelky, nelze spoléhat na to, že by měla stěžovatelka bez dalšího možnost získat jiný druh pobytového titulu. Potvrzený stav nelegálního pobytu cizince s sebou nese závažné a nevratné důsledky. V každém případě zakládá povinnost cizince vycestovat. V souladu se závěry výše citovaného usnesení č. j. 5 As 73/2011 – 100 nelze souhlasit s tím, že by povinnost vycestování vznikla až rozhodnutím o vyhoštění. Správní vyhoštění (§ 118 zákona o pobytu cizinců) je až následný prostředek (nastupující mimo jiné v souvislosti s nelegálním pobytem), který kromě ukončení pobytu cizince na území stanoví i dobu, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie. Bez platného titulu k pobytu je pobyt cizince v České republice v rozporu se zákonem, protiprávní stav nastává nikoliv až vydáním rozhodnutí o vyhoštění, ale v daném případě pozbytím platnosti povolení k dlouhodobému pobytu.

[7] Pro výkon stěžovatelčina ústavního práva na spravedlivý proces je podle názoru Nejvyššího správního soudu vhodné, aby mohla zůstat na území České republiky do skončení řízení o její kasační stížnosti. Byť je stěžovatelka v tomto řízení, jak požaduje soudní řád správní, zastoupena advokátem, nelze přehlédnout, že k právu na spravedlivý proces náleží i právo účastníka být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu konkrétní pokyny pro výkon zastoupení atd. (srov. opět shora citované usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 73/2011 – 100).

[8] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že v daném případě shledal příčinnou souvislost mezi právními účinky žalobou napadeného rozhodnutí, resp. rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, a možným vznikem nepoměrně větší újmy stěžovatelky, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Dotčení práv třetích osob nebylo tvrzeno a tato možnost z povahy projednávané věci nepřichází v úvahu. Nejvyšší správní soud neshledal ani rozpor s důležitým veřejným zájmem, neboť důvody uvedené v rozhodnutí o neprodloužení dlouhodobého pobytu nezakládají žádná bezpečnostní či jiná rizika pro Českou republiku. Setrvání stěžovatelky na jejím území do ukončení řízení o kasační stížnosti (která je projednávána v přednostním režimu) není z tohoto hlediska z rozporu s veřejným zájmem.

[9] Nejvyšší správní soud připomíná, že odkladný účinek podle § 107 s. ř. s. může být v řízení o kasační stížnosti přiznán a působit nejen ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu, ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (či jeho části), k jehož přezkumu se dotyčné řízení před krajským soudem vedlo (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 – 96, č. 786/2006 Sb. NSS). Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti v této věci se tedy až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem pozastavují účinky žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného.

[10] Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. ledna 2015

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu